

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

RECOMANDĂRI

CONSILIU

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 20 septembrie 2016**privind instituirea de consilii naționale pentru productivitate**

(2016/C 349/01)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 292 coroborat cu articolul 121 alineatul (2) și cu articolul 136,

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Creșterea potențială în zona euro și în Uniune în ansamblu a încetinit considerabil din 2000. Tendința descendentă în ceea ce privește creșterea potențială a producției este cauzată în special de o scădere constantă a contribuției productivității totale a factorilor. Din 2008, creșterea economică a fost încetinită și mai mult din cauza scăderii investițiilor. Pe viitor, creșterea economică va depinde în cele din urmă de creșterea productivității. Creșterea productivității este o provocare multidimensională, care necesită un set de politici echilibrate, menite în special să sprijine inovarea, să consolideze competențele, să reducă rigiditățile existente pe piețele forței de muncă și a produselor, precum și să permită o mai bună alocare a resurselor. Este necesar să se îmbunătățească performanțele în materie de productivitate și competitivitate în cadrul Uniunii, iar recenta criză a pus în evidență faptul că statele membre a căror monedă este euro („statele membre din zona euro”) pot înregistra în mod special acumulări de dezechilibre macroeconomice și consecințe bruște ale acestora, care se pot repercuta asupra altor state membre din zona euro și din afara ei. În absența unor cursuri de schimb nominale flexibile, acestea au nevoie de mecanisme adecvate de ajustare la șocurile specifice fiecărei țări. Dinamica productivității și a competitivității este relevantă atât pentru acumularea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (de exemplu, deficitele comerciale și de cont curent, stocurile de pasive interne și externe), cât și pentru adaptarea eficientă la șocurile asimetrice. Cercetarea și analiza politicilor care influențează dinamica productivității și a competitivității ar trebui să ofere o bază pentru evoluții compatibile cu obiectivul bunei funcționări a uniunii economice și monetare.
- (2) Prezenta recomandare se adresează statelor membre din zona euro, dar și statele membre din afara zonei euro sunt încurajate să identifice sau să instituie organisme similare. Statele membre din afara zonei euro care își declară intenția de a da curs acestei recomandări ar trebui să aibă posibilitatea de a participa în condiții egale la cooperarea privind consiliile pentru productivitate, sub toate aspectele sale.
- (3) Semestrul european, în special procedura privind dezechilibrele macroeconomice, prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾ și în Regulamentul (UE) nr. 1174/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾, oferă un cadru pentru coordonarea și supravegherea politicilor economice într-un mod integrat. În vederea încurajării progreselor privind reformele structurale, aceste mecanisme existente ar trebui să beneficieze de o puternică asumare a responsabilității la nivel național. În acest scop, asigurarea unei analize independente la nivel național și consolidarea dialogului în materie de politici în statele membre par justificate.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1174/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind măsurile de executare pentru corectarea dezechilibrelor macroeconomice excesive din zona euro (JO L 306, 23.11.2011, p. 8).

- (4) Instituirea de consilii naționale pentru productivitate care să monitorizeze evoluțiile și să contribuie cu informații la dezbaterile naționale pe tema productivității și a competitivității ar trebui să contribuie la o asumare mai fermă a responsabilității în ceea ce privește politicile și reformele necesare la nivel național și la îmbunătățirea bazei de cunoștințe pentru coordonarea politicilor economice ale Uniunii. Aceste consilii ar trebui să analizeze evoluțiile în materie de productivitate și de competitivitate, inclusiv în raport cu concurenții de la nivel mondial, ținând cont de caracteristicile specifice și practicile curente naționale.
- (5) Diagnosticarea și analiza întreprinse de consiliile pentru productivitate se bazează pe noțiuni de productivitate și competitivitate având un sens larg. Acestea ar trebui să țină seama de factorii și catalizatorii pe termen lung ai productivității și competitivității, inclusiv inovarea, precum și de capacitatea de a atrage investiții, mediul de afaceri și capitalul uman și de a aborda factorii legați de costuri, dar și factorii care nu sunt legați de costuri, care pot afecta prețurile și calitatea bunurilor și serviciilor, inclusiv în raport cu concurenții de la nivel mondial pe termen scurt.
- (6) Mai mult decât atât, o analiză economică independentă și de înaltă calitate a provocărilor în materie de politici sporește transparența în dezbaterile politice. Evaluarea provocărilor în materie de politici ar putea crește gradul de sensibilizare a tuturor părților interesate. Aceasta poate avea un impact pozitiv asupra sprijinului și asumării responsabilității din partea publicului pentru reformele necesare. De asemenea, în cazul și în măsura în care este prevăzut în mandatele naționale ale acestora, consiliile pentru productivitate ar putea evalua efectele opțiunilor de politică prin evidențierea compromisurilor politice făcute.
- (7) Consiliile pentru productivitate ar trebui să fie dotate cu autonomie funcțională față de orice autoritate publică responsabilă de elaborarea și punerea în aplicare a politicilor în domeniul productivității și al competitivității în statele membre sau la nivel european. În special, acestea ar trebui să fie în măsură să furnizeze analize independente în cadrul domeniului lor de activitate. Alcătuirea consiliilor pentru productivitate, deși decisă la nivel național, ar trebui să fie obiectivă, în sensul că nu ar trebui să prezinte doar, sau în principal, punctele de vedere ale anumitor grupuri de părți interesate. Aceste cerințe în materie de independență și obiectivitate vizează garantarea faptului că consiliile pentru productivitate au capacitatea de a produce analize expert formulate în interes general.
- (8) Caracteristicile consiliilor pentru productivitate ar trebui să respecte pe deplin articolul 152 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și să țină seama de practicile și sistemele naționale de formare a salariilor. În conformitate cu articolul 28 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, funcționarea consiliilor pentru productivitate nu ar trebui să aducă atingere dreptului lucrătorilor și al angajatorilor ori al organizațiilor acestora de a negocia și de a încheia contracte colective la nivelul adecvat sau de a desfășura acțiuni colective în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu legislațiile și practicile naționale.
- (9) Consiliile pentru productivitate ar trebui să aibă contacte cu consiliile pentru productivitate ale altor state membre participante pentru a face schimb de opinii și de bune practici, ținând seama în același timp de zona euro și de Uniune în ansamblu. Comisia ar putea facilita schimbul de opinii între consiliile pentru productivitate ale tuturor statelor membre participante. De asemenea, ar trebui să existe dezbateri periodice între consiliile pentru productivitate și Comitetul pentru politică economică cu privire la chestiuni aflate în sfera de competență a acestuia din urmă, în care să fie implicați experți relevanți din state membre neparticipante.
- (10) Consiliile pentru productivitate ar trebui să își desfășoare activitatea în mod continuu. Acestea ar trebui să își pună analizele la dispoziția publicului și să publice un raport anual, care ar putea fi integrat într-un raport deja existent. Opiniile de specialitate independente furnizate de aceste consilii, inclusiv prin intermediul rapoartelor anuale, ar putea fi utilizate de statele membre și de Comisie în contextul semestrului european și al procedurii privind dezechilibrele macroeconomice.
- (11) Pentru a facilita schimbul de opinii la nivel supranațional, ar trebui ca în fiecare stat membru să existe un consiliu pentru productivitate identificabil. Este important să se utilizeze structurile existente, pentru a păstra ceea ce funcționează deja și a reduce costurile administrative la minimum. Consiliul pentru productivitate ar putea fi bazat, dacă este cazul, pe o structură națională deja existentă și respectată, inclusiv în ceea ce privește implicarea și consultarea părților interesate. Cu toate acestea, pentru a-și desfășura activitatea în mod corespunzător, consiliile pentru productivitate ar putea la rândul lor să se bazeze pe diverse organisme distincte existente, cu condiția ca analizele oferite de acestea să se ridice la același nivel de calitate.
- (12) Prezenta recomandare nu aduce atingere responsabilităților alocate pentru semestrul european, inclusiv elaborarea și monitorizarea recomandărilor specifice fiecărei țări, și nici aplicării procedurii privind dezechilibrele macroeconomice, astfel cum este prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 1176/2011,

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE:

I. Obiective și domeniu de aplicare

1. Obiectivul prezentei recomandări este identificarea sau instituirea unor consilii naționale pentru productivitate pentru a analiza evoluțiile și politicile din domeniul productivității și al competitivității, contribuind astfel la promovarea asumării responsabilității și la punerea în practică a reformelor necesare la nivel național și, prin urmare, la promovarea unei creșteri economice susținute și a convergenței.

2. Prezenta recomandare se adresează statelor membre din zona euro. Statele membre din afara zonei euro sunt, de asemenea, încurajate să identifice sau să instituie organisme similare.
3. Aplicarea prezentei recomandări ar trebui să respecte pe deplin articolul 152 din TFUE și să țină seama de practicile și sistemele naționale de formare a salariilor. Prezenta recomandare ține cont de articolul 28 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și, în consecință, nu aduce atingere dreptului de a negocia, de a încheia sau de a asigura respectarea aplicării contractelor colective de muncă sau de a intenta acțiuni colective în conformitate cu legislațiile și practicile naționale.

II. Consiliile pentru productivitate

4. În fiecare stat membru ar trebui să existe un consiliu pentru productivitate cu următoarele atribuții:
 - (a) diagnosticarea și analiza evoluțiilor în materie de productivitate și de competitivitate din statul membru în cauză. Analiza ar trebui să țină seama de aspectele referitoare la zona euro și la Uniune și să abordeze factorii și catalizatorii pe termen lung ai productivității și competitivității, inclusiv inovarea, precum și capacitatea de a atrage investiții, mediul de afaceri și capitalul uman și de a aborda factorii legați de costuri, dar și factorii care nu sunt legați de costuri, care pot afecta prețurile și calitatea bunurilor și serviciilor, inclusiv în raport cu concurenței de la nivel mondial, pe termen scurt. Analiza ar trebui să se bazeze pe indicatori transparenți și comparabili; și
 - (b) analiza independentă a provocărilor în materie de politici în domeniul productivității și al competitivității și, în cazul și în măsura în care este prevăzut în mandatele naționale ale acestora, evaluarea efectelor opțiunilor de politică, evidențiind compromisurile politice făcute.
5. Fiecare stat membru ar trebui să identifice un consiliu de competitivitate, care, la rândul său, ar putea să aibă la bază diverse organisme existente sau să fie compus din diverse organisme existente.
6. Consiliile pentru productivitate ar trebui să își desfășoare activitatea în mod continuu. Acestea ar trebui să își pună analizele la dispoziția publicului și să publice un raport anual. Consiliile pentru productivitate ar trebui să aibă contacte cu consiliile pentru productivitate din statele membre din afara zonei euro pentru a face schimb de opinii și de bune practici și, după caz, pentru a efectua analize comune, ținând seama și de zona euro și de UE în ansamblu. Comisia va face periodic schimb de opinii cu toate consiliile pentru productivitate participante, inclusiv în cursul misiunilor de informare în statele membre, și ar putea facilita schimbul de opinii între consiliile pentru productivitate.

III. Caracteristicile consiliilor pentru productivitate

7. Consiliile pentru productivitate ar trebui să aibă autonomie funcțională față de orice autoritate publică responsabilă de elaborarea și punerea în practică a politicilor în domeniul productivității și al competitivității din statele membre sau de la nivel european. Pentru a-și îndeplini atribuțiile prevăzute în prezenta recomandare, acestea ar trebui să fie susținute de dispoziții naționale care să asigure un înalt grad de autonomie funcțională și răspundere, inclusiv:
 - (a) capacitatea de a comunica în mod public în timp util;
 - (b) proceduri de desemnare a membrilor pe baza experienței și competenței acestora;
 - (c) acces adecvat la informații necesare pentru îndeplinirea mandatului lor.
8. Consiliile pentru productivitate ar trebui să fie obiective, imparțiale și pe deplin independente în ceea ce privește analiza și conținutul. Acestea se pot consulta cu părți interesate relevante, dar nu ar trebui să transmită numai sau în principal opiniile și interesele unui anumit grup de părți interesate.
9. Consiliile pentru productivitate ar trebui să aibă capacitatea de a efectua analize economice și statistice cu un grad înalt de calitate, recunoscut inclusiv de comunitatea academică. Analiza ar putea fi elaborată de organisme existente și separate, cu condiția ca nivelul calității să fie la fel de înalt.

IV. Relația cu semestrul european

10. Opiniile de specialitate independente furnizate de aceste consilii, inclusiv prin intermediul rapoartelor anuale, ar putea fi utilizate de statele membre și de Comisie în contextul semestrului european și al procedurii privind dezechilibrele macroeconomice. Prezenta recomandare nu aduce atingere responsabilităților alocate pentru semestrul european, inclusiv elaborarea și monitorizarea recomandărilor specifice fiecărei țări, sau aplicării procedurii privind dezechilibrele macroeconomice, astfel cum este prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 1176/2011.

V. Răspundere și transparență

11. Ca regulă generală, analizele realizate de aceste consilii ar trebui să fie făcute publice.

VI. Dispoziții finale

12. Statele membre din zona euro sunt invitate să pună în aplicare principiile stabilite în prezenta recomandare până la 20 martie 2018.
13. Până la 20 martie 2019, Comisia este invitată să elaboreze un raport intermediar privind progresele înregistrate, pe baza informațiilor relevante transmise de toate statele membre, cu privire la punerea în aplicare și caracterul adecvat al prezentei recomandări, inclusiv cu privire la necesitatea adoptării unor dispoziții suplimentare. Raportul este însoțit, în cazul în care se justifică acest lucru, de o propunere în vederea adaptării prezentei recomandări.

Adoptată la Bruxelles, 20 septembrie 2016.

Pentru Consiliu

Președintele

I. KORČOK
